

REGERINGSKANSLIET

Justitiedepartementet

Kommenterad dagordning

2016-05-09

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitiekortet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 20 maj 2016

INRIKES FRÅGOR

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

Lagstiftningsöverläggningar

2. (ev.) Godkännande av A-punktlistan (Sr Johansson, Sr Ygeman)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktlista.

3. (ev.) Europeisk gränsbevakning: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning och om upphävande av förordning (EG) nr 2007/2004, förordning (EG) nr 863/2007 och rådets beslut 2005/267/EG (första behandlingen) (Sr Ygeman) =Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) den 20 maj kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport om förhandlingarna om en europeisk gränsbevakning för ministrarna.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Fakta-PM 2015/16:FPM45, 15398/15 FRONT 295 CODEC 1755 COMIX 706

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 19 februari 2016 i samband med RIF-rådet den 25 februari, den 4 mars 2016 inför RIF-rådet den 10-11 mars samt den 15 april inför RIF-rådet den 21 april.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till justitieutskottet den 2 februari 2016, överläggning med justitieutskottet den 11 februari, den 3 mars 2016 i samband med RIF-rådsmötet den 10-11 mars och den 14 april i samband med RIF-rådsmötet den 21 april.

Bakgrund

Schengensamarbetet har under de senaste månaderna satts under stort tryck med anledning av migrationskrisen, vilket lett till att allvarliga brister vid EU:s yttre gränser uppenbarats. En långsiktig åtgärd för att stärka kontrollen vid den yttre gränsen är kommissionens förslag till förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning som presenterades den 15 december 2015. Förslaget har diskuterats vid såväl informella RIF-rådet, Europeiska rådet och vid vårens alla RIF-råd.

I Coreper den 6 april fick ordförandeskapet mandat att inleda förhandlingar med Europaparlamentet. Förhandlingarna kommer att inledas i slutet av maj, när parlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (LIBE) röstat om det betänkande som parlamentets rapportör, Artis Pabriks, presenterat.

Sverige har under förhandlingarna fått gehör för de ståndpunkter som förts fram. Den kompromisstext som nu ska ligga till grund för förhandlingarna med Europaparlamentet tillgodoser den svenska ståndpunkten, vilken har förankrats i EU-nämnden och justitieutskottet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att ordförandeskapet nu ska presentera en lägesrapport. I övrigt gäller redan förankrad ståndpunkt.

4. Övriga frågor (Sr Johansson, Sr Ygeman)

Det har ännu inte presenterats några övriga frågor.

Icke lagstiftande verksamhet

5. Godkännande av A-punktlistan (Sr Johansson, Sr Ygeman)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktlista.

6. Migration

Genomförande av uttalandet från EU och Turkiet av den 18 mars 2016

Annan utveckling under senare tid (Sr Johansson)

=Diskussion

Ävsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas diskutera den nuvarande situationen på migrationsområdet samt följa upp genomförandet av överenskommelsen med Turkiet.

Dokument: -

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 6, 9 och 27 november 2015 och den 19 februari, 4 mars och 15 april 2016.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till socialförsäkringsutskottet den 5 och 26 november 2015 samt den 3 mars och 14 april 2016.

Bakgrund

Under RIF-rådet den 20 maj kommer en uppföljning ske av de senaste rådsmötena och de åtgärder man beslutat vidta för att hantera migrationskrisen. Särskilt fokus kommer ligga på uppföljningen och genom förandet av överenskommelsen med Turkiet från den 18 mars.

Svensk ståndpunkt

EU måste solidariskt genomföra de beslut som fattats för att gemensamt lösa migrationssituationen.

Det är viktigt att EU-rätten och internationell rätt efterlevs vid genomförandet av migrationsöverenskommelsen mellan EU och Turkiet. Asylrätten ska värnas. Avtalet måste följas upp för att säkerställa att detta sker.

Medlemsstaterna måste bidra till det operativa stödet (personal och utrustning), särskilt till Grekland.

Medlemsstaterna måste öka antalet platser för att motta skyddsbehövande syrier från Turkiet.

Det är prioriterat att få stopp på människosmugglingen för att förhindra dödsolyckor. Sverige arbetar för att skapa lagliga vägar in till EU för att söka asyl. Det är nödvändigt att fortsatt fokusera på ett bättre återvändande och ett bättre samarbete om återtagande med tredjeländer.

7. Viseringspolitik (Sr Johansson) = Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussion om EU:s viseringspolitik i ljuset av aktuella förslag om viseringsfrihet.

Dokument: -

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Den närmaste tiden väntas förslag om viseringsfrihet för Georgien, Ukraina, Turkiet och Kosovo behandlas i rådet.

Viseringsfrihetsprocesserna utgör ett viktigt reformdrivande instrument för främjande av EU-integration och EU-närmande för länder i EU:s närområde. Samtidigt är förslagen delvis kontroversiella då det rör sig om länder som i varierad grad genererar olaglig invandring till EU och är ursprungsländer för personer som i hög utsträckning lämnar in ogrundade asylansökningar. Det finns även säkerhetsaspekter att beakta. Skillnaderna mellan de aktuella länderna är dock stora i dessa hänseenden.

En principiell diskussion har inletts inom EU kring hur EU kan upprätthålla viseringsinstrumentets reformdrivande funktion och stå fast vid tidigare löften om viseringsfrihet när kriterier för detta är uppfyllda samtidigt som man förhindrar att beslut om viseringsfrihet leder till oönskade konsekvenser. Diskussionerna har fokuserat på hur beslut om viseringsfrihet kan kombineras med förstärkta suspenderingsmöjligheter om viseringsfriheten missbrukas, om återtagandesamarbetet försämras eller om viseringsfriheten leder till hot mot den allmänna ordningen och säkerheten i medlemsstaterna.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer de aktuella viseringsfrihetsprocesserna. EU:s viseringsdialoger utgör ett centralt reformdrivande instrument för främjande av EU-närmande för länder i EU:s närområde. Det är viktigt att principen om att varje land ska bedömas utefter meriter kvarstår samt att principen om konditionalitet fortsatt ska gälla.

Det är samtidigt angeläget att effektiva suspenderingsmöjligheter införs då beslut om viseringsfrihet för de aktuella länderna kan vara förenat med en förhöjd risk. Regeringen stödjer förslag om förstärkta möjligheter att tillfälligt suspendera viseringsfriheten vid

missbruk, risk för allmän ordning och säkerhet eller om återtagandesamarbetet sätts ur spel. Det är positivt att EU för en strategisk diskussion i frågan inför de nära förestående viseringsfrihetsbesluten för Georgien, Ukraina, Turkiet och Kosovo.

8. Schengenrådets funktion

Uppföljning av meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet: Att återvända till Schengen – en färdplan (Sr Ygeman)
=Lägesrapport och diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) den 20 maj förväntas kommissionen redogöra för uppföljningen av planen som den presenterade i sitt meddelande från den 4 mars "Att återvända till Schengen – en färdplan". Medlemsstaterna kommer också att ges möjlighet att kommentera uppföljningen.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2015/16:FPM69, KOM (2016) 120 slutlig

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Ståndpunkt avseende artikel 29 i EU:s gränskodex (förordning 2016/399) förankrades i justitieukskottet under överläggning den 11 februari 2016.

Bakgrund

Schengensamarbetet har under de senaste månaderna satts under stort tryck med anledning av migrationskrisen, vilket lett till att allvarliga brister vid EU:s yttre gränser uppenbarats. För att ordningen inom Schengenområdet ska kunna återställas föreslår kommissionen i sitt meddelande "Att återvända till Schengen – en färdplan" följande: 1) Bristerna i Greklands gränsförvaltning måste avhjälpas, 2) medlemsstaterna måste efterleva EU-lagstiftningen och 3) det nuvarande lapptäcket av nationellt återinförda gränskontroller måste ersättas av en gemensam ansats med tillfälliga gränskontroller. Med meddelandet följer också en tidplan.

För att kunna ersätta de nationellt återinförda gränskontrollerna föreslår kommissionen i meddelandet att artikel 29 (tidigare artikel 26) i EU:s gränskodex (förordning 2016/399) tillämpas. Denna gör det möjligt att baserat på ett EU-beslut återinföra tillfälliga inre gränskontroller mot en medlemsstat som allvarligt underlåter att fullgöra sina förpliktelser enligt Schengenregelverket. Sådana gränskontroller får också återinföras vid andra inre gränser som påverkas av att en medlemsstat inte sköter sin kontroll av den yttre gränsen.

Den 4 maj presenterade kommissionen ett förslag i enlighet med denna artikel och att det ska återinföras tillfälliga inre gränskontroller i:

- Österrike vid den österrikisk-ungerska och österrikisk-slovenska landgränsen
- Tyskland vid den tysk-österrikiska landgränsen
- Danmark i hamnarna med färjeförbindelse till Tyskland och vid den dansk-tyska landgränsen
- Sverige i hamnarna i polisregionerna syd och väst och vid Öresundsbron
- Norge i hamnarna med färjeförbindelse med Danmark, Tyskland och Sverige

Den 12 maj förväntas rådet anta rekommendationer till medlemsstaterna baserade på kommissionens förslag. Medlemsstaterna kan själva välja att handla i enlighet med rekommendationerna eller inte.

Svensk ståndpunkt

Schengensamarbetet och den fria rörligheten är ett av de mest uppskattade exemplen på den europeiska integrationen. Regeringen stödjer kommissionens vilja att återupprätta ett väl fungerande Schengenområde. Det är viktigt att kontrollen av den yttre gränsen fungerar på ett godtagbart sätt enligt regelverket då det bidrar till att Sverige kan ta bort de inre gränskontrollerna.

I den situation Schengenområdet nu befinner sig, måste alla möjligheter övervägas för att stärka förvaltningen av den yttre gränsen, inte minst för att värna den fria rörligheten.

På kortare sikt bör EU därför utnyttja de instrument som regelverket redan erbjuder för att stärka kontrollen av den yttre gränsen, t.ex. det förfarande som finns beskrivet i artikel 29 i EU:s gränskodex.

Tillämpning av artikel 29 måste föregås av den process som föreskrivs i förordning 1053/2013 om en utvärderings- och övervakningsmekanism för kontroll av tillämpningen av Schengenregelverket.

Alla Schengenländer har en skyldighet att efterleva det Schengenregelverk som man gemensamt varit med att fatta beslut om.

Om hela Schengenområdet påverkas på grund av att en medlemsstat inte sköter förvaltningen av sin del av den yttre gränsen, måste åtgärder inom ramarna för rådande regelverk vidtas på EU-nivå för att värna den fria rörligheten inom EU.

MÖTET I GEMENSAMMA KOMMITTÈN

1. Migration

Genomförande av uttalandet från EU och Turkiet av den 18 mars 2016

Annan utveckling under senare tid (Sr Johansson)

=Diskussion

Se rådets dagordning, punkten 6.

2. Viseringspolitik (Sr Johansson)

=Diskussion

Se rådets dagordning, punkten 7.

3. (ev.) Europeisk gränsbevakning: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning och om upphävande av förordning (EG) nr 2007/2004, förordning (EG) nr 863/2007 och rådets beslut 2005/267/EG (första behandlingen) (Sr Ygeman)

=Lägesrapport

Se rådets dagordning, punkten 3.

4. Schengenområdets funktion

Uppföljning av meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet: *Att återvända till Schengen – en färdplan* (Sr Ygeman)

=Lägesrapport och diskussion

Se rådets dagordning, punkten 8.

5. Övriga frågor (Sr Johansson, Sr Ygeman)

Se rådets dagordning, punkten 4.